

DRIFTSPLAN

Godkjent av Osen Utmarksråd på årsmøte 8.04.2019

2019 – 2022

Osen Utmarksråd

Del 1. Innledning

1. Driftsplanområdets omfang.

Driftsplanområdet omfatter den del av Osen kommune som tilhører det såkalte Osen planområde, dvs. utmarksrådets område.

Driftsplanområdet omfatter følgende eiendommer:

Gnr.	Gårdsnavn	Bnr.	Tellende areal (daa)
2	Angen	1-8	2 592
3	Drageid	1	1 944
4	Holan	1	1 424
8	Sve	1, 3-5	9 860
11	Hopen	1-8	1 834
13	Høvika	1, 2	1 773
14	Strand	1-4	2 323
15	Sundet	1	1 077
20	Osen	1, 2, 4-7, 9, 13-15, 20, 21, 26, 27	9 936
21	Nesmo	1	378
22	Mo	1,3, 6, 10	737
23	Sjørmeland	1-3, 5, 7, 9-11, 23	5 591
24	Nordmeland	1-6	11 299
26	Melhus	1-4, 8, 9	2 253
27	Stein	1-14, 16, 17	21 072
28	Lilleenget	1, 2	2 193
29	Åsegg	1-10, 12, 14, 19-21	17 259
30	Storenget	1-8	2 233
31	Kvernland	1-5, 7-9, 11-13	11 723
32	Øvre-Åsegg	1-23	14 256
33	Lindset	1	3 458
34	Setran	1-3, 5-7	1 817
35	Brattjer	1-3, 5	2 415
36	Sørgjer	1-7	4 547
39	Bjørnør Statsallmenning	1	41 895
42	Flatanger	1, 3 (i Flatanger)	3 000
Totalt tellende areal			178 889

Planområdet grenser i nord mot Sæter, i nordøst mot Ervik og Flatanger kommune, i øst mot Namdalseid kommune og i sør mot Roan kommune. Sæter (gnr. 1), Ervik (gnr. 5), Levik (gnr. 6), Hellvik (gnr. 9), Vingsand og Vingsandaunet (gnr. 12), samt de fleste øyene og holmene er ikke en del av planområdet.

2. Planens varighet

Driftsplanens varighet er på fire år, 2019 – 2022.

3. Hovedmål

Den biologiske hovedmålsettingen med driftsplanen er å ha en optimal elg og hjortebestand i forhold til beitegrunnet.

Delmål

Kort sikt (Planperioden):

- Planen skal bidra til at området har en elg og hjortebestand med en forsvarlig kjønns- og aldersstruktur.
- Bestandsstørrelsen skal ikke representere en trussel mot det biologiske mangfold.
- Bestanden av elg og hjort skal holdes på et nivå som ikke påfører jord og skogbruk uakseptable beiteskader.
- Bestanden skal til enhver tid holdes innenfor et nivå som vurderes som bærekraftig i forhold til kvalitet og i forhold til virksomheten i andre samfunnssektorer.
- Begrense veksten i hjortebestanden.
- Uttak av kyr under 150 kg.
- Fellingsprosenten på elg skal ligge mellom 90 og 100 %.

Lang sikt (10-årsperspektiv):

- Opprettholde elg og hjortestammen på dagens nivå.
- Målsetting om at sett ku pr. okse skal reduseres til, og stabiliseres under to.
- Det er et ønske om større vekter på elgstammen.

Den næringsmessige hovedmålsettingen er å ha en stabil, økonomisk avkastning, samtidig som hensynet til jaktopplevelsen ivaretas.

Planen skal kunne dokumentere ressursens økonomiske betydning for landbruket innen området.

Ca. verdi i kroner ut fra snitt kilopris og snitt vekt av elg og hjort under jakta i siste planperiode 2015 – 2018:

Elg:	Kr 65 x 100 kg x 267 stk	= Kr 1.735.500,00
Hjort:	Kr 65 x 65 kg x 41 stk	= <u>Kr 173.225,00</u>
Totalt:		= <u>Kr 1.908.725,00</u>

Planen skal være et redskap for rettighetshaverstyrt forvaltning av elgstammen innenfor Osen planområde. Planen skal også være et redskap for rettighetshaverstyrt forvaltning av hjortestammen innenfor Osen planområde.

Del 2. Status og vurderinger

4. Planforutsetninger og bestandsdata

4.1 Elg og hjortestammens utbredelse og trekkforhold:

Elgen har eksistert i området i uminnelige tider. Den har vært, og er, det viktigste jaktobjektet for rettighetshaverne. Den første hjorten ble felt i 2008. Forekomsten av elg og hjort har de siste årene vært økende.

God tilgang på vinterbeite som følge av flatehogst og påfølgende oppblomstring av lauvskog, har sammen med en bevisst sparing av produksjonsdyr, samt beskatning av ungdyr bidratt til veksten i elgstammen. Elg og hjortetettheten er størst i jaktfeltene Øvre Åsegg, Kvernland og Åsegg.

4.2 Beiteskader:

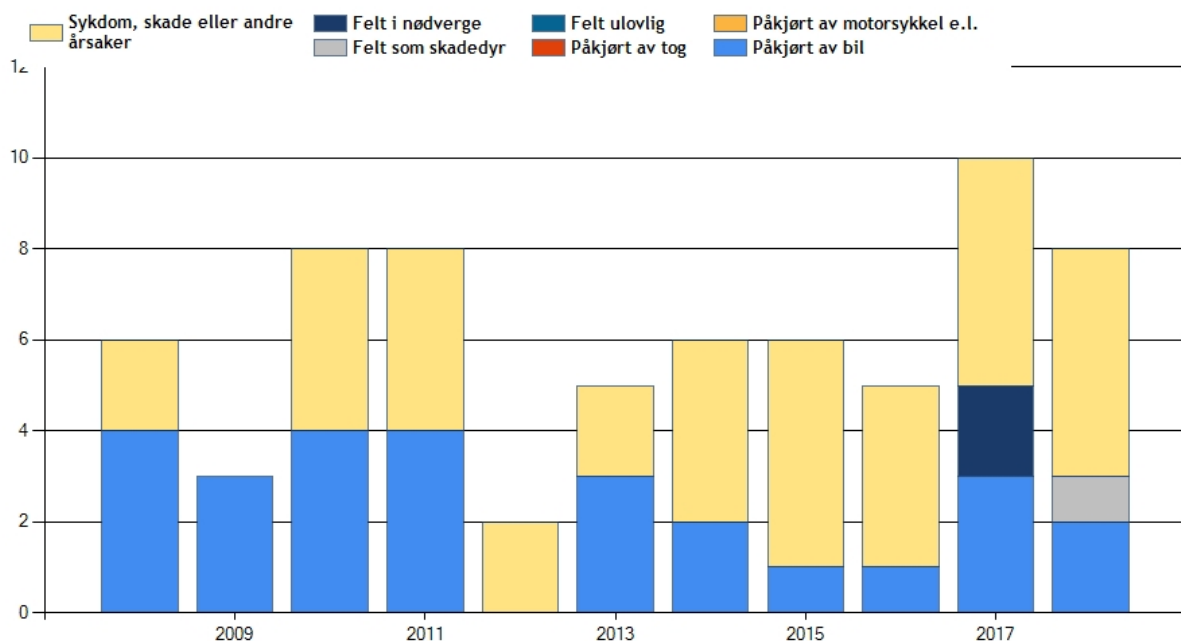
Det er ikke registrert uakseptable beiteskader på skog og innmark innenfor driftsplanområdet. Det er imidlertid registrert hard beiting på furu innen enkelte jaktfelt. Når det gjelder innmarksbeite er det i enkelte områder en betydelig beiting på eng. Satser på å komme i gang med beitere registrering sommerhalvåret 2019.

4.2.1 Dyr med uønsket adferd:

Det er en tendens til økende uttak av dyr med uønsket adferd, som aggressiv opptreden i boligområder.

4.3 Trafikkdrepte dyr:

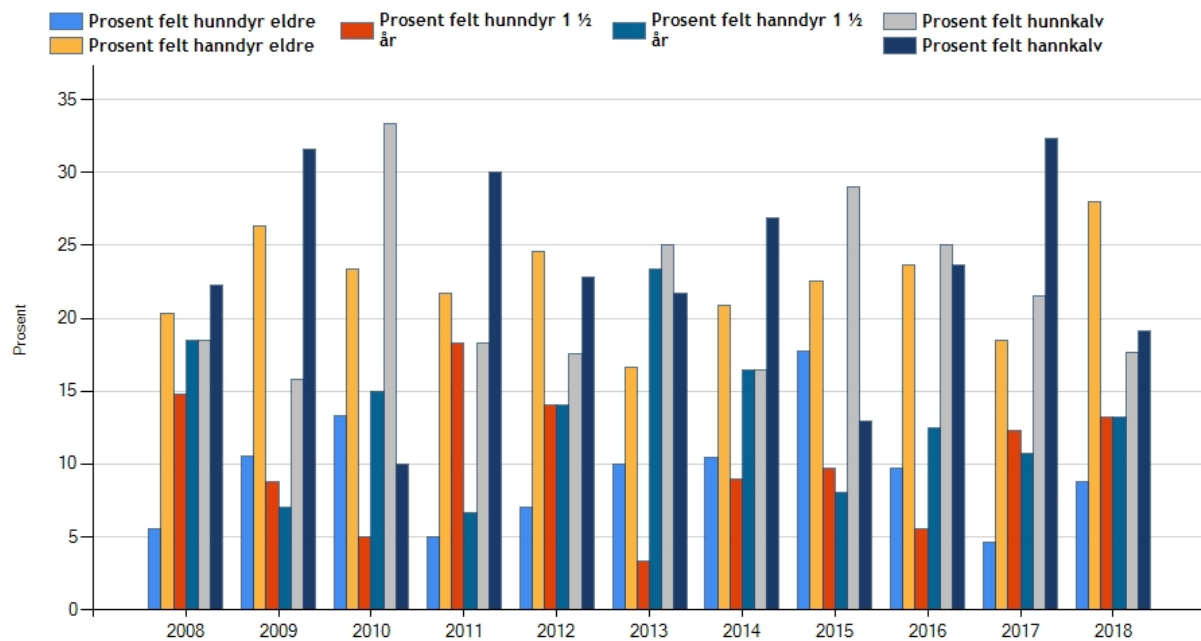
Trafikkdrepte dyr og andre dødsårsaker i perioden 2008 – 2018, se diagram under.

Trafikkdrepte dyr og andre dødsårsaker

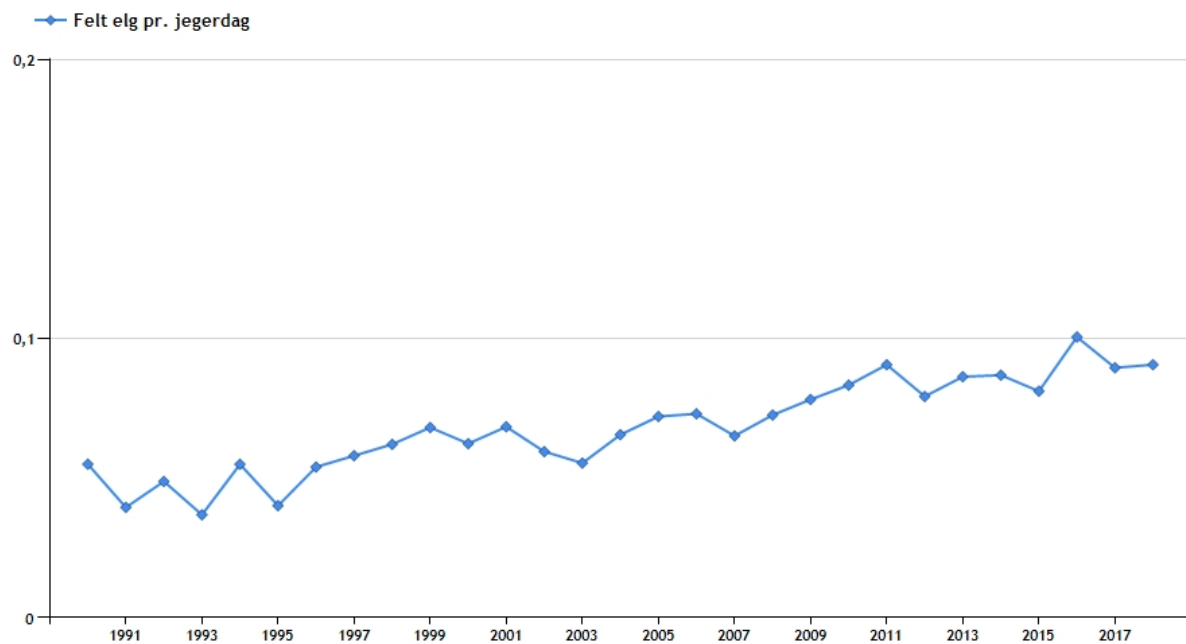
Det er registrert svært lite påkjørsel av elg de senere årene, men det er registrert en del skadet elg, med skader som brekt sidebein, fot og andre skader.

4.4 Felt elg 2008 - 2018

Felt elg 2008 – 2018

4.41 Felt elg pr. jegerdag 1990 - 2018

Felt elg pr. jegerdag 1990 – 2018

4.5 Tildelt elg, felt elg, kjønnsfordeling mellom voksne/kalv og fellingsprosent 2006-2018

År	Tildelt totalt	Felt hann-kalv	Felt hunn-kalv	Felt hann-dyr 1,5 år	Felt hunn-dyr 1,5 år	Felt hann-dyr eldre	Felt hunn-dyr eldre	Felt totalt	Fellingsprosent
2006	54	0	0	0	0	0	0	54	100,00
2007	61	0	0	0	0	0	0	54	88,50
2008	62	12	10	10	8	11	3	54	87,10
2009	62	18	9	4	5	15	6	57	91,94
2010	63	6	20	9	3	14	8	60	95,24
2011	62	18	11	4	11	13	3	60	96,77
2012	63	13	10	8	8	14	4	57	90,48
2013	64	13	15	14	2	10	6	60	93,75
2014	70	18	11	11	6	14	7	67	95,71
2015	68	8	18	5	6	14	11	62	91,17
2016	68	17	18	9	4	17	7	72	105,88
2017	68	21	14	7	8	12	3	65	95,58
2018	68	13	12	9	9	19	6	68	100,00

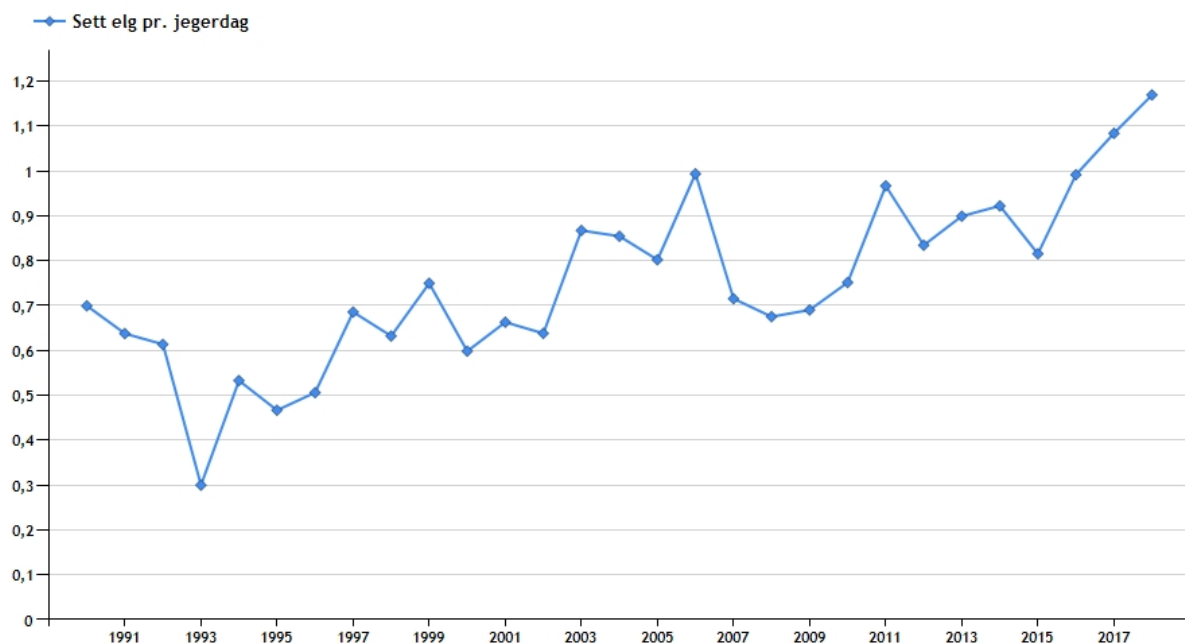
Fellingsprosent de 3 siste driftsplanperiodene:

248 tildelt og 225 felt 2007-2010 = 90,73 %

253 tildelt og 244 felt 2011-2014 = 96,44 %

272 tildelt og 267 felt 2015-2018 = 98,16%

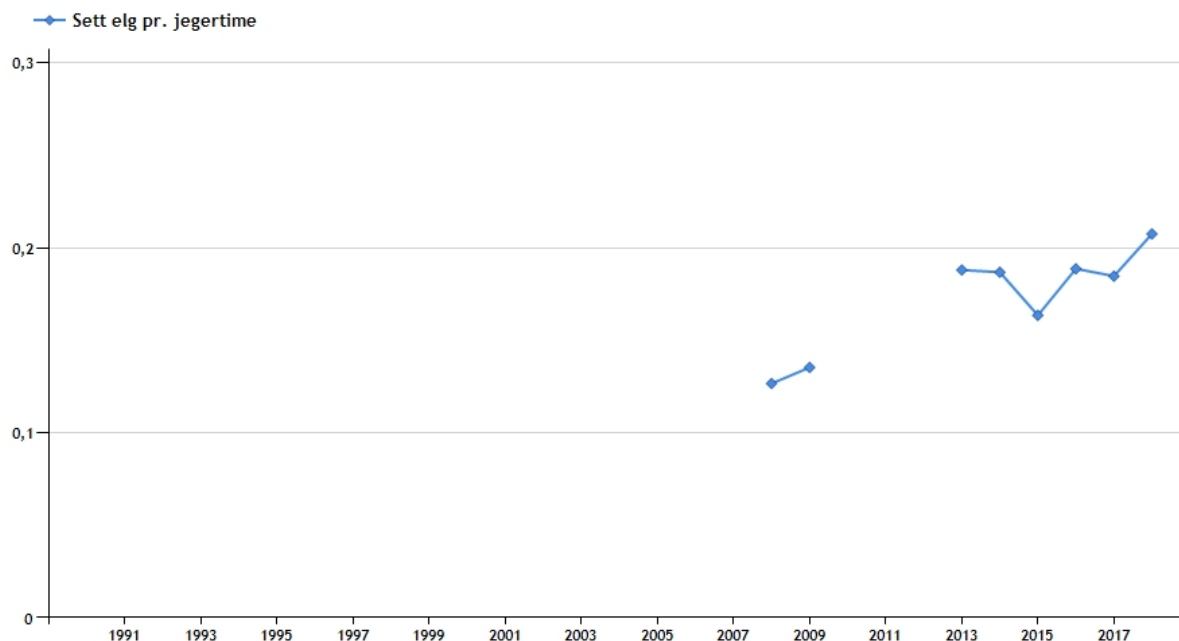
4.6 Sett elg pr. jegerdag 1990 - 2018

Sett elg pr. jegerdag 1990 – 2018

Viser den relative utviklingen i bestandsstørrelse over tid og indikerer en øking i hvor mange dyr som totalt er observert under ordinær jakt.

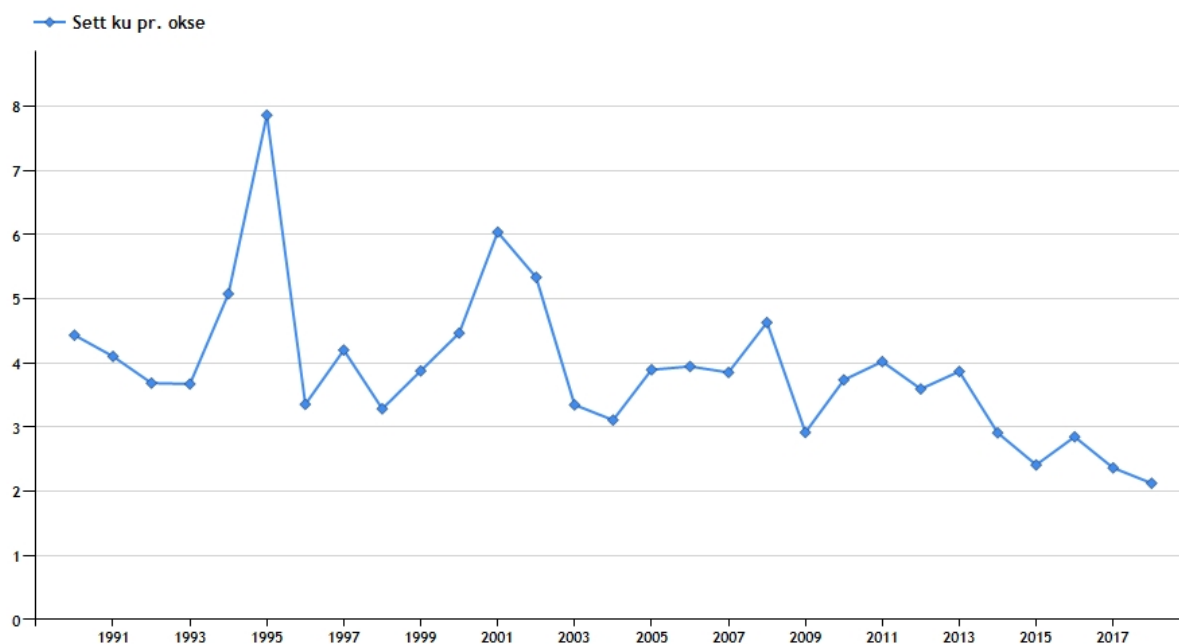
4.7 Sett elg pr. jegertime 1990 - 2018

Sett elg pr. jegertime 1990 – 2018

Det mangelfull registrering i hjorteviltregisteret av sett elg pr. jegertime, velger likevel å ta med denne grafen.

4.8 Sett ku pr. okse 1990 – 2018

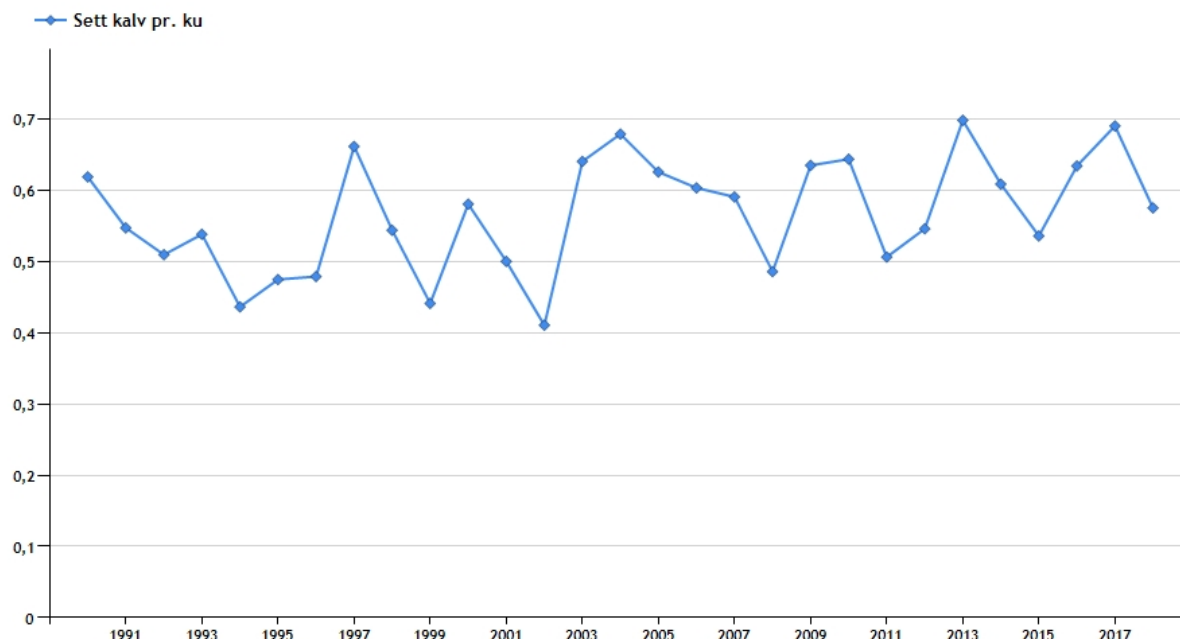

Sett ku pr. okse 1990 – 2018

Viser kjønns sammensetningen for dyr som er eldre enn ett år, men kan avvike noe fra kjønns sammensetningen i bestanden fordi sannsynligheten for å oppdage ku og okse kan være ulik. Indikerer en markant endring i andelen okser.

Det nærmer seg målsettingen om å komme under 2 kyr pr. okse

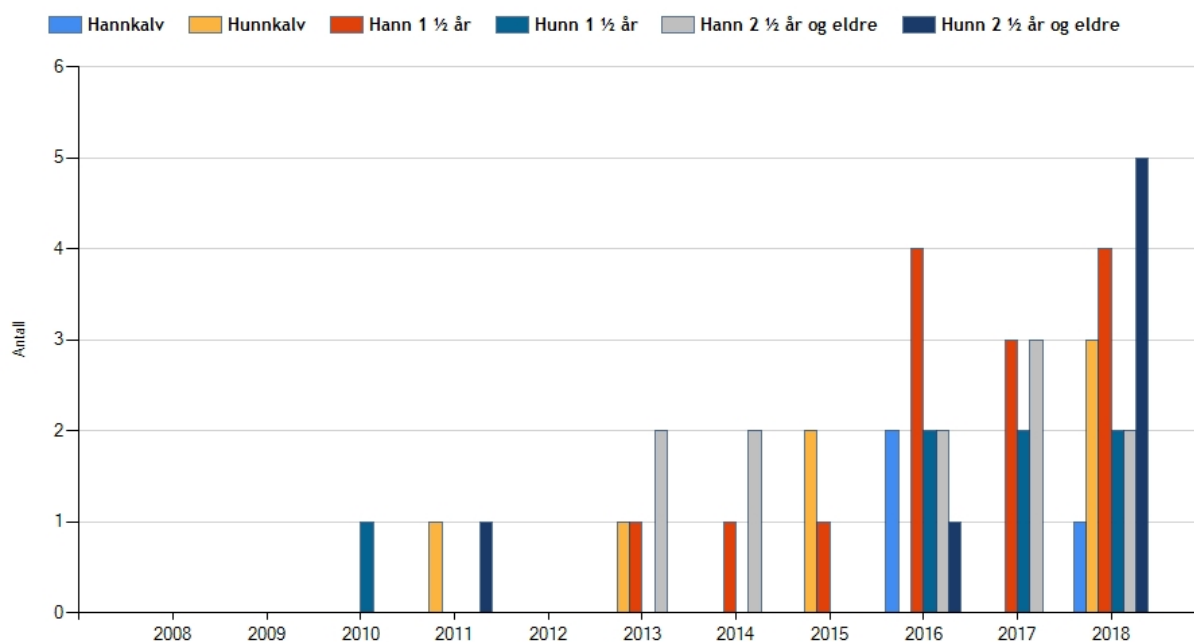
4.9 Sett kalv pr. ku 1990 - 2018

Sett kalv pr. sett ku 1990-2018.

Viser utviklingen i rekrutteringen av kalv i bestanden. Rekrutteringen av kalv kan påvirkes av mange faktorer, som alder på kyrne i bestanden. Indikerer en svak økning i rekruttering.

4.91 Felt hjort 2008 - 2018

Felt hjort 2008 – 2018

Kommentarer: Det er noen feil i hjorteviltregisteret: I 2008 ble det felt 1, i 2009 ble det felt hjort, men mangler antallet, i 2012 ble det felt hjort, men mangler antallet, i 2016 ble det felt 12 (ikke 11 som diagrammet viser) og i 2017 ble det felt 9 (ikke 8 som diagrammet viser). I driftsplanperipoden 2015 – 2018 ble det felt totalt 41 hjort.

5. Status for jakt som næring:

5.1 Generelt

Utnyttelsen av elg og hjortejakta er forskjellig i de enkelte jaktfeltene. De fleste jaktfelt selger i dag jakta. Førstehåndsverdien av jakta varierer fra område til område. Der jakta blir solgt ligger prisen på ca. 60 - 120 kroner kiloen.

6. Samlet vurdering av status og muligheter innen biologisk forvaltning

Osen kommune er et godt elgområde. Ut fra beitegrunnlaget kan det være fornuftig med et årlig uttak på 74 dyr. Ved inngangen til gjeldende driftsplanperiode 2019 - 2022 syntes det naturlig å øke litt i forhold til forrige driftsplan ettersom det i forrige driftsplan i snitt ble felt ca. 67 dyr pr. år, dette gir en fellingsprosent på 98,2 % for forrige planperiode.

Viser også til diagrammene som viser tydelig øking fra 1990 til 2018.

I enkelte områder er beitepresset så stort at det må vektlegges ved tildelingen.

Tellende areal for planområdet er på 178 889 daa.

Minsteareal for elg i Osen kommune er 2 000 daa. Dette tilsvarer en avskyting på ca. 89 elg pr. år og ligger en god del høyere enn avskytingen de siste årene.

Valdet har som mål å få til en elgstamme med god balanse mellom alder og kjønn. I dag viser "sett elg" skjema at det er for få eldre okser i forhold til kyr etter dagens normer. Tallet bør ikke overstige 2 kyr pr. sett okse.

Del 3. Handlingsdel

7. Tildeling/Avskyting

Med utgangspunkt i driftsplanen tildeler Osen kommune fri kvote for driftsplanperioden. Det er styrets ansvar å innstille til fordeling av dyr til hvert jaktfelt, men det er utmarksrådet som er beslutningsdyktig.

Følgende kriterier vil bli lagt til grunn for tildeling av elg:

- Ønske fra jaktfeltet.
- Bestandsdata vurdert fra fellingsstatistikk og sett elg skjema.
- Vurdering av elgtettheten i området.
- Beitere registrering

I tildelt kvote må følgende prosentfordeling av felte dyr oppfylles for hvert jaktfelt:

- Ungdyrkvote (kalv, 1,5 års okse/ku) skal minst utgjøre 65 prosent av felte dyr.
- Det kan maks skytes 30 prosent 1,5 års okse av ungdrykvoten.
- Ku 2,5 år og eldre **må ikke** overstige 10 prosent.
- De siste 25 prosentene kan felles som okse.
- De som har tildelt over 2 eldre okser pr. år, skal ta ut overskytende oksekvote som eldre ku.

Hvert jaktfelt får tildelt elgkvote for hele bestandsplanperioden samlet. I utgangspunktet skal det innen hvert jaktfelt være en jevn årlig avskytning som følger vedtatt prosentfordeling.

Selv om kvoten tildeles jaktfeltene for hele bestandsplanperioden samlet har styret i utmarksrådet anledning til å redusere kvotene underveis i perioden, hvis dette er bestandsmessig fornuftig. Det kan også besluttes å øke kvotene underveis, men til dette kreves godkjenning fra kommunen.

Hvis fellingsprosenten for Osen planområde ser ut til å gå under 90 %, kan utmarksrådet omfordele ubenyttet kvote de siste to årene av driftsplanperioden.

Det er ingen automatikk i at jaktfelt som ikke skyter elg i driftsplanperioden, får tildelt elg i neste driftsplanperiode.

Hvert enkelt jaktfelt er selv ansvarlig for at prosentfordelingen går opp i planperioden (2019 - 2022).

Ku 2,5 år og eldre som veier under 150 kg får jaktfeltene regnet inn i ungdyrprosenten, men de blir ført som eldre ku i statistikker.

Kalv under 35 kg blir fristilt, dvs. jaktfeltet selv avgjør om dyret skal tas av årets kvote.

Dersom jaktfeltet ikke ønsker å ta dyret på kvote, blir dyret regnet med i oversikten over «dyr drept i trafikken og andre dødsårsaker».

Avskytingsplan for hjort:

- Felles kvote for hele valdet.
- Ta ut 120 hjort i driftsplanperioden, men henstiller om å spare store bukker.
- Fri kjønns- og aldersfordeling.

8. Reaksjonsbestemmelser

Siste år i **driftsplanperioden** skal alle jaktfelt ha oppfylt kravene i avskytningsavtalen. Ved feilskyting kan jaktfeltene inngå avtale om bytting, eller overtakelse av feilskutte dyr, så fremt det er ledige dyr på kvoten av den aktuelle sort som er feilskutt. Hvis det ikke er mulig å bytte dyr innbyrdes, blir jaktfeltet fratatt tilsvarende dyr i ny driftsplan og mister muligheten til å søke om ekstra dyr.

Hvert enkelt jaktfelt skal overholde de retningslinjer som er lagt til grunn ved tildelingen.

Ved gjentatte og grove avvik skal utmarksrådet gå inn med reaksjoner.

Hvis jaktfeltene ikke er i stand til å ta ut skadedyr/problem dyr, kan utmarksrådet trekke inn deler av kvoten, for å ta ut nevnte dyr.

Viser til punkt 11 i **Generelle jaktregler**: *Ved brudd på disse reglene kan styret i Osen Utmarksråd straks stoppe jakta, og/eller trekke dyr fra neste års kvote.*

9. Jakttider

For elg strekker jakttiden seg fra og med 1. oktober til og med 23. desember, for hjort fra og med 1. september til og med 23. desember.

10. Fallvilt og felling av skadedyr

Osen kommune har inngått avtale med Osen ettersøksring om ettersøk av skadet vilt. Blir det aktuelt å felle skadedyr, skal det sendes søknad til styret i utmarksrådet og Osen kommune. Skadedyr bør i størst mulig grad søkes felt i den ordinære jakttiden. I tilfelle dette ikke skjer har jaktfeltet anledning til å ta dyret på neste års kvote, etter godkjent søknad. Hvert enkelt jaktfelt er ansvarlig for selv å forsøke å ta ut kjente skadedyr/problemdyr i jaktperioden.

11. Generelle jaktregler

1. Vedtatte jaktregler kan kun endres av årsmøte. Jaktreglene skal respekteres og følges av alle som utøver jakt i Osen kommune.
2. Det ble vedtatt på årsmøte 8.04.2019 å kreve driftskontingent på **kr. 100,00** pr. felte dyr (elg og hjort). Avgiften skal betales av jaktfeltene når de betaler inn ordinær fellingsavgift til Osen Utmarksråd.
3. Fellingsavgiften blir betalt til Osen Utmarksråd som igjen betaler 50 % av fellingsavgiften samlet til Osen kommune innen utgangen av året.
4. **Jaktfeltet** skal betale inn fellings- og driftskontingent til Osen Utmarksråd.
 - Jaktfelt som er ferdig med elgjakta i oktober har frist til 15. november for å betale inn fellingsavgiften.
 - Jaktfelt som er ferdig med elgjakta i november har frist til 15. desember for å betale inn fellingsavgiften.
 - Jaktfelt som feller siste elg/hjort 23. desember skal betale inn fellingsavgiften senest 24. desember.
5. **Jaktfelteier** kontrollerer at alle jegere som jakter i jaktfeltet, har papirene i orden og at jaktlaget har egen eller skriftlig avtale på godkjent ettersøkshund (jf. FOR 2002-03-22 nr. 313: §4). Kopi av avtalen sendes til Osen Utmarksråds leder senest 14 dager før jaktstart.
- 5.1. Ved salg av jakt er jaktfelteier pliktig til å kontrollere at jaktleder har kjennskap til innholdet i punkt 5 i de generelle jaktreglene.
6. Alle jaktfelt skal ha egen jaktleder valgt av og mellom jegerne. Styret i Osen Utmarksråd og Osen kommune skal til enhver tid ha melding om hvem som er jaktleder på de forskjellige jaktfeltene.
7. **Jaktleder** har ansvar for at rapportering blir utført etter Osen Utmarksråd sine regler.
8. **Jaktleder** har ansvaret for at alle jegerne kjenner til jaktreglene (jf. FOR 2002-03-22 nr. 313:).

9. Dersom grunneierne har leid ut jakta, har jaktfelteleier sammen med jaktleder ansvaret for at disse reglene blir fulgt.
10. Driftsplanen åpner for samarbeid mellom ulike jaktfelt, der jaktfeltene er enige i dette, og at utmarksrådets styre blir informert.
11. Hvert jaktlag er ansvarlig for varsling og ettersøk av påskutt eller såret vilt i henhold til hjorteviltforskriftens bestemmelser. Jaktlagene er ansvarlig for at de har tilgang til godkjent ettersøkshund.
12. Årsmøtevedtak 16. mars 2016: Gebyr på kr 1500,- ved for sein innbetaling av fellingsavgift etter 20. november for elg.
NB! Ettersom elgjakta er forlenget i forhold til 2016, blir innbetalingsfristene jfr. punkt 4 i «Generelle jaktregler», absolutt siste frist for elg/hjort felt i desember blir 24. desember.
13. Ved brudd på disse reglene kan styret i Osen Utmarksråd straks stoppe jakta, og/eller trekke dyr fra neste års kvote.

Utdrag fra Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst:

§ 27. Ettersøk av såret hjortevilt

Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.

Kontroll

Utmarksrådet gjennomfører kontroll av felte dyr som skal nedklassifiseres skriftlig (kalv under 35 kg og kyr som ønskes klassifiseres som ungdyr).

Styret krever at felte dyr skal veies. Veiingen utføres av jaktlaget, vekten skal føres på kjevelappene.

Styret skal informere jaktlagene ved innsamling av organer iverksatt av myndighetene.

Del 5. Drift/gjennomføring og økonomi

12. Inntekter og utgifter

Styret i utmarksrådet skal til enhver tid sørge for at nødvendig driftskapital er tilgjengelig.

Avtale angående forvaltning av hjortevilt i Osen kommune.

1. Fra og med viltåret 2007 har Osen utmarksråd overtatt ansvaret for den praktiske delen av hjorteviltforvaltningen i Osen kommune.
2. Utmarksrådet skal forvalte hjortevilt i Osen kommune i tråd med bestemmelsene i den til enhver tid gjeldende bestandsplan for elg og hjort.
3. Tildeling av fellingstillatelse til utmarksrådet vil skje i henhold til retningslinjer fastlagt i godkjent bestandsplan og for hele bestandsplanperioden. Utmarksrådet fordeler deretter dyr mellom jaktlagene.
4. Tildeling av fellingstillatelse for dyreslag som ikke omfattes av bestandsplan skjer årlig på bakgrunn av tidligere avskyting.
5. Alt arbeid som Utmarksrådet utfører i forbindelse med forvaltningsarbeidet må skje i tråd med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.
6. Klager på utmarksrådets tildeling behandles av utmarksrådet før de sendes til Osen kommune for endelig avgjørelse.
7. Utmarksrådet er ansvarlig for å få inn alle fellingsrapporter og materiell (kjever mv.) etter jakta. Fellingsrapporter legges inn av hvert jaktfelt på: <http://www.settogskutt.no> innen 14 dager etter jaktas utløp. Purregebyr på kr. 250 for hver påbegynt uke.
8. Utmarksrådet krever inn fellingsavgift innen bestandsplanområdet. 50 % beholdes av utmarksrådet som driftsavgift og 50 % overføres til viltfondet (Osen kommune) innen utgangen av hvert år.
9. Viltansvarlig i kommunen har møte- og talerett i utmarksrådets møter.
10. Denne avtalen er en revidering av tidligere inngått avtale. Avtalen gjelder for en periode på 1 år med virkning fra 01.01.19 og forlenges automatisk for 1 år av gangen dersom ikke en av partene sier den opp innen en frist på 3 måneder. Avtalens gyldighet forutsetter godkjent bestandsplan for gjeldende avtaleperiode.
11. Ved mislighold kan begge parter med øyeblikkelig virkning si opp avtalen. Osen kommune kan også si opp avtalen med kortere virkningstid enn 3 måneder dersom endringer av lover/forskrifter gjør dette nødvendig.

Avtalen er utstedt i to - 2 - eksemplarer. Osen kommune og Osen utmarksråd beholder ett hver.

Steinsdalen, _____

For Osen kommune

For Osen Utmarksråd
